

สรุป ปัญหา และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

ใบยาสูบเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญประเภทหนึ่งในการทำรายได้ให้กับรัฐบาลไทย เพราะคุณสมบัติที่พิเศษบางอย่างประการของใบยาสูบไทยในการใช้เป็นตัวประกอบ (Filler) ของอุตสาหกรรมบุหรี่เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการส่งออกใบยาสูบ และรายได้จากภาษีสรรพสามิต ซึ่งอยู่ในรูปของแสตมป์ยาสูบจากการจำหน่าย บุหรี่

จากการที่ใบยาสูบเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่สำคัญของอุตสาหกรรม บุหรี่ที่ผูกขาดโดยโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ทำให้รัฐบาลโดยโรงงานยาสูบและกรม-สรรพสามิตต้องมีการควบคุมเนื้อที่และปริมาณการผลิตใบยาสูบในรูปของการจัดสรรโควตาการ ผลิตและการรับซื้อให้กับเกษตรกร และเนื่องจากอุตสาหกรรมบุหรี่ยังต้องใช้วัตถุดิบที่เป็นใบยา จากต่างประเทศ ซึ่งทำให้เงินตรารั่วไหลออกนอกประเทศ โรงงานยาสูบจึงส่งเสริมให้เกษตรกร- րทำการผลิตและปรับปรุงคุณภาพใบยาให้ดีขึ้นเพื่อทดแทนใบยาจากต่างประเทศ โดยกำหนด ปริมาณและราคารับซื้อล่วงหน้า ซึ่งราคารับซื้อที่กำหนดนี้ได้พิจารณาจากข้อมูลต่าง ๆ ประกอบกัน เช่น แผนการผลิตและการจำหน่ายบุหรี่ จำนวนใบยาสูบคงเหลือ ราคารับซื้อใบยาสูบของปีก่อน

ใบยาสูบที่ทำการผลิตและใช้เป็นวัตถุดิบที่สำคัญของอุตสาหกรรมบุหรี่ยในประเทศไทย มี 3 พันธุ์ คือ ใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย พันธุ์เบอร์เลย์ และพันธุ์เตอร์กิช บริเวณที่ทำการ ผลิตใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งใบยาสูบทั้งสามพันธุ์มีวิธีการ เพาะปลูกที่คล้ายกัน ยกเว้นในเรื่องของการบ่มใบยา ใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย เป็นใบยา ประเภทบ่มด้วยไอร้อน (Flue - Cured) มีสภาพการผลิต 3 ลักษณะ คือ ใบยาจาก เกษตรกรบ่มเอง ใบยาจากผู้บ่มอิสระ และใบยาจากผู้บ่มสรรพสามิต ใบยาจากเกษตรกร

บ่มเอง หมายถึง เกษตรกรจะทำการผลิตและบ่มใบยาด้วยตนเอง แล้วนำใบยาแห้งไปขายให้กับโรงงานยาสูบ ส่วนใบยาจากผู้บ่มอิสระและจากผู้บ่มสรรพสามิตนั้น เกษตรกรจะทำการผลิตและนำใบยาสดไปขายให้กับผู้บ่มอิสระและผู้บ่มสรรพสามิต ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เป็นใบยาประเภทบ่มด้วยอากาศ (Air - Cured) และใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชเป็นใบยาประเภทบ่มด้วยแดด (Sun - Cured) ซึ่งใบยาทั้งสองพันธุ์มีสภาพการผลิตลักษณะเดียวคือ ใบยาจากเกษตรกรบ่มเอง

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย เบอร์เลย์ และเตอร์กิชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ข้อมูลเบื้องต้นจากการสำรวจและออกแบบสอบถามเกษตรกรผู้ผลิตใบยาและบ่มเองแต่ละพันธุ์ โดยใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียสำรวจและสอบถามจากเกษตรกรผู้ผลิตที่ตำบลบ้านโพนสา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์สำรวจและสอบถามจากเกษตรกรผู้ผลิตที่ตำบลกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม และใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชสำรวจและสอบถามจากเกษตรกรผู้ผลิตที่ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลจากการศึกษา พบว่า ปีการเพาะปลูก 2527/2528 เกษตรกรผู้ผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย มีเนื้อที่การผลิตเฉลี่ยรายละ 8.95 ไร่ต่อฟาร์ม ได้ผลผลิตเฉลี่ยฟาร์มละ 2,729.20 กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ 25.15 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 7,670.71 บาท จำนวนโควตาการผลิตที่ได้รับจากโรงงานยาสูบเฉลี่ยรายละ 2,210 กิโลกรัม และราคาเกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 41.58 บาท เกษตรกรผู้ผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ มีเนื้อที่การผลิตเฉลี่ยรายละ 1.225 ไร่ต่อฟาร์ม ได้ผลผลิตเฉลี่ยฟาร์มละ 363.10 กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.75 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 7,038.58 บาท จำนวนโควตาการผลิตที่ได้รับจากโรงงานยาสูบเฉลี่ยรายละ 350 กิโลกรัม และราคาเกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 29.11 บาท ส่วนเกษตรกรผู้ผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมีเนื้อที่การผลิตเฉลี่ยรายละ 3.30 ไร่ต่อฟาร์ม ได้ผลผลิตเฉลี่ยฟาร์มละ 738.45 กิโลกรัม ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.37 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 5,229.84 บาท จำนวนโควตาการผลิตที่ได้รับจากโรงงานยาสูบเฉลี่ยรายละ 650 กิโลกรัม และราคาเกษตรกรขายได้เฉลี่ย

กิโลกรัมละ 23.30 บาท จะเห็นได้ว่าไบยาสูพพันธุ์เวอร์จิเนียมีปริมาณการผลิต จำนวนโคว
ต้าที่ได้รับและราคาที่ขายได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมสูงกว่าไบยาสูพพันธุ์เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช
เพราะไบยาสูพพันธุ์เวอร์จิเนียใช้เป็นส่วนผสมหลักและมีการใช้ในปริมาณที่มากกว่าสำหรับ
การผลิตหุรีของโรงงานยาสูบ

ต้นทุนการผลิตไบยาสูพทั้งสามพันธุ์ ประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่
ต้นทุนผันแปรประกอบไปด้วย ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าขนส่ง
ดอกเบี้ยเงินลงทุน ส่วนต้นทุนคงที่ประกอบด้วย ค่าใช้ที่ดิน ค่าภาษีที่ดิน และค่าเสื่อมราคา-
เครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ต้นทุนการผลิตไบยาสูพพันธุ์เวอร์จิเนียประกอบไปด้วย ค่าแรง
งาน ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และต้นทุนคงที่ ร้อยละ 27.44 33.81 5.61
และ 33.14 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นตามลำดับ ต้นทุนการผลิตไบยาสูพพันธุ์เบอร์เลย์ประ-
กอบไปด้วย ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และต้นทุนคงที่ ร้อยละ 46.70
30.54 5.00 และ 17.76 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น ตามลำดับ และต้นทุนการผลิตไบยา
สูพพันธุ์เตอร์กิชประกอบไปด้วย ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และต้นทุน
คงที่ร้อยละ 55.53 21.50 5.44 และ 17.53 ของต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น ตามลำดับ จะ
เห็นได้ว่าในการผลิตไบยาสูพพันธุ์เวอร์จิเนีย ค่าวัสดุการเกษตรและต้นทุนคงที่เป็นส่วนประ-
กอบที่สำคัญของต้นทุนการผลิต คือร้อยละ 33.81 และ 33.14 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด
นี้เนื่องจากไบยาสูพพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นไบยาที่บ่มด้วยไอร้อน ต้องสร้างโรงบ่ม และใช้
เชื้อเพลิงคือฟืน ซึ่งมีราคาสูง และมีการคิดค่าเสื่อมราคาโรงบ่มด้วย ส่วนไบยาสูพพันธุ์
เบอร์เลย์และพันธุ์เตอร์กิช ส่วนประกอบของต้นทุนการผลิตที่สำคัญ คือ ค่าแรงงาน ซึ่งมีอัตรา
ร้อยละ 46.70 และ 55.53 ตามลำดับ

นอกจากต้นทุนการผลิตไบยาสูพทั้ง 3 พันธุ์ต่างกันแล้ว อัตราผลตอบแทนจากการ
ผลิตไบยาสูพทั้ง 3 พันธุ์ยังต่างกันด้วย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย เป็นการวิเคราะห์ถึงความ
สามารถในการได้มาซึ่งรายได้ว่าจะคุ้มกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือไม่ และถ้ามีเหตุการณ์ที่ทำ
ให้รายได้เปลี่ยนแปลง หรือมีความสามารถในการปรับปรุงค่าใช้จ่ายบางส่วนให้ลดลงก็จะทำ

ให้กำไรเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงใด ซึ่งสูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรต่อรายได้รวม อัตราส่วนค่าใช้จ่ายคงที่ต่อรายได้รวม อัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการผลิตต่อรายได้รวม และอัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม จากผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า การผลิตไวยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย มีอัตราส่วนเท่ากับ 0.40 0.25 0.65 และ 0.35 ตามลำดับ ส่วนการผลิตไวยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ มีอัตราส่วน 0.67 0.15 0.82 และ 0.18 ตามลำดับ และไวยาสูบพันธุ์เตอร์กิช มีอัตราส่วน 0.83 0.20 1.03 และ -0.03 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ เป็นการวิเคราะห์ถึงการจ่ายค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งสิ้น จะให้ผลตอบแทนในรูปของกำไรสุทธิและกำไรส่วนเกินเท่าไร สูตรที่ใช้ในการคำนวณคือ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตและอัตรากำไรส่วนเกินต่อต้นทุนการผลิต ซึ่งไวยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีผลตอบแทนร้อยละ 53.34 และ 91.32 ตามลำดับ ไวยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์มีผลตอบแทนร้อยละ 21.77 และ 40.07 ตามลำดับ และไวยาสูบพันธุ์เตอร์กิช มีผลตอบแทนร้อยละ -2.61 และ 16.84 ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน เป็นการวิเคราะห์เพื่อต้องการทราบว่าปริมาณการผลิตไวยาสูบ ณ จุดคุ้มทุนแต่ละพันธุ์กับปริมาณโควตาการผลิตที่ได้รับจากโรงงานยาสูบสอดคล้องกันหรือไม่ ซึ่งปริมาณการผลิตที่จุดคุ้มทุนของไวยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวน 918.87 กิโลกรัม ของไวยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์มีจำนวน 159.85 กิโลกรัม และของไวยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมีจำนวน 750.68 กิโลกรัม ส่วนปริมาณโควตาการผลิตที่ได้รับจากโรงงานยาสูบของไวยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย พันธุ์เบอร์เลย์ และพันธุ์เตอร์กิช มีจำนวน 2,210 350 และ 650 กิโลกรัมตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรผลิตเกินปริมาณที่ก่อให้เกิดจุดคุ้มทุนสำหรับไวยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย และพันธุ์เบอร์เลย์ ส่วนไวยาสูบพันธุ์เตอร์กิชนั้นผลิตได้ต่ำกว่า เห็นสมควรให้ขยายโควตาการผลิตต่อไปได้อีก

4. การวิเคราะห์เกณฑ์เงินสด เป็นการพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เป็นเงินสด และกำไรที่ได้รับเป็นเงินสด ซึ่งกำไรเงินสดจากการผลิตไวยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีจำนวนเฉลี่ย 69,039.00 บาทต่อฟาร์ม จากการผลิตไวยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ มีจำนวน 7,124.88 บาทต่อฟาร์ม และจากการผลิตไวยาสูบพันธุ์เตอร์กิชมีจำนวน 10,455.00 บาทต่อฟาร์ม

จะเห็นได้ว่าใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมีอัตราผลตอบแทนจากการผลิตสูงกว่าใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ และพันธุ์เตอร์กิช ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ผลตอบแทนลักษณะใดก็ตาม

จากรายละเอียดเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนใบยาสูบทั้ง 3 พันธุ์ สรุปได้ว่าเกษตรกรควรทำการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นอันดับแรก ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เป็นอันดับสอง และอันดับสุดท้ายคือใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช ถึงแม้ใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชจะมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต และ อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม ที่ดีดลบ แต่การผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชยังคงมีผลตอบแทนในรูปของกำไรส่วนเกินและกำไรเงินสด รวมทั้งสภาพภูมิประเทศและอากาศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเหมาะสมต่อการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช ดังนั้น เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็ควรที่จะทำการผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิชต่อไป และถ้าสามารถควบคุมต้นทุนค่าแรงงานได้ก็จะก่อให้เกิดผลตอบแทนในอัตราที่เป็นบวกได้

6.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตใบยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนีย เบอร์เลย์ และเตอร์กิช ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเกษตรกรประสบปัญหาเกี่ยวกับการผลิตใบยาสูบทั้งสามพันธุ์หลายประการ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ มีดังนี้

6.2.1 ปัญหาด้านการผลิต

ปัญหาที่เกี่ยวกับปริมาณการผลิตเกินโควตาที่ได้รับและคุณภาพของใบยาสูบที่ผลิตได้ต่ำ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจาก

1. เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่โรงงานยาสูบโดยสถานียาสูบกำหนด

เนื่องจากใบยาสูบเป็นพืชที่ใช้เทคนิคด้านการผลิตค่อนข้างสูง ตั้งแต่เรื่องปริมาณต้นกล้ายาสูบ ปริมาณน้ำ สภาพดินฟ้าอากาศ ตลอดจนกรรมวิธีการบ่มใบยา โรงงานยาสูบโดยสถานียาสูบแต่ละแห่งได้มีการแนะนำและควบคุมการผลิตให้กับเกษตรกร แต่เกษตรกรหลายรายโดยเฉพาะเกษตรกรที่ผลิตใบยาสูบพันธุ์เตอร์กิช ไม่ทำตามเงื่อนไขและเทคนิคการผลิตที่สถานียาสูบแนะนำ เช่น เกษตรกรเพาะต้นกล้ายาสูบในปริมาณที่มากเกินไป

รวมทั้งต้องการได้ผลตอบแทนมากขึ้น จึงทำการผลิตไบโয়াซูบเกินกว่าจำนวนโควต้าที่ได้รับ ทำให้ปริมาณไบโয়াซูบที่ผลิตได้มีจำนวนมากเกินกว่างบประมาณการจัดซื้อของโรงงานยาสูบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไบโয়াซูบพันธุ์เตอร์กิชไม่สามารถใช้บริโภคและจำหน่ายในตลาดท้องถิ่นได้ ถ้าเก็บไว้เกิน 3 เดือน ไบโวยาก็จะเสื่อมคุณภาพ นอกจากนี้แล้วเกษตรกรยังซื้อปุ๋ยจากแหล่งอื่นที่โรงงานยาสูบไม่ได้แนะนำมาใช้ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับปุ๋ยคุณภาพต่ำ ซึ่งมีผลต่อปริมาณและคุณภาพไบโয়াซูบที่ผลิตได้

ข้อเสนอแนะ

โรงงานยาสูบโดยสถานียาสูบควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิตไบโয়াซูบที่ถูกวิธีให้กับเกษตรกร วิทยากรที่จะทำการอบรมนั้นควรเป็นเกษตรกรที่มีผลงานการผลิตดีเด่น ทำตามคำแนะนำของสถานี และหัวหน้าหมู่บ้าน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยสถานียาสูบจัดอบรมวิทยากรเสียก่อน การจัดอบรมจะจัดในช่วงเวลานอกเวลาทำการของเกษตรกร พร้อมกันนั้นสถานียาสูบควรเพิ่มทลงโทษแก่เกษตรกรที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข เช่น ตัดปริมาณโควต้าที่จะได้รับในปีการผลิตต่อไป ส่วนปัญหาเรื่องปุ๋ย โรงงานยาสูบควรเจรจาให้ผู้ผลิตมาเป็นผู้จำหน่ายโดยตรง เพื่อตัดปัญหาพ่อค้าคนกลาง และจะทำให้ต้นทุนปุ๋ยถูกลง

2. เชื้อเพลิงในการบ่มไบโয়াซูบพันธุ์เวอร์จิเนีย

ไบโয়াซูบพันธุ์เวอร์จิเนียเป็นไบโয়াซูบประเภทบ่มด้วยไอร้อน (Flue - Cured) จะต้องมีการสร้างโรงบ่มและใช้เชื้อเพลิง คือฟืน ส่วนไบโয়াซูบพันธุ์เบอร์เลย์เป็นไบโয়াซูบประเภทบ่มด้วยอากาศ (Air - Cured) และไบโয়াซูบพันธุ์เตอร์กิชบ่มด้วยแดด (Sun - Cured) จึงไม่ต้องมีเชื้อเพลิงในการบ่ม ปัจจุบันกฎหมายเกี่ยวกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่ามีบทลงโทษที่หนัก ทำให้ฟืนที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการบ่มไบโอยากลายเป็นของหายาก มีราคาแพง

ข้อเสนอแนะ

- ให้เกษตรกรมีการปลูกต้นยูคาลิปตัสและต้นกระถินยักษ์เพื่อใช้เป็นฟืนในการบ่มแทนการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า โดยทำการปลูกในที่ที่ไม่ใช่ทำการเกษตร เช่น บริเวณหัวไร่ปลายนา ระยะเวลาในการเติบโตสั้น ระยะเวลา 3 ปีก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

- รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีเหมืองลิกไนต์มากขึ้น พร้อมทั้งแก้ไข
ปัญหาด้านการขนส่ง และการเก็บรักษาไม่ให้ลิกไนต์ปะปนไปกับดินหรือเป็นผงเล็ก ๆ ซึ่ง
จะทำให้มีเชื้อเพลิงในการบ่มไบยาสุพันธ์เวอรจิเนียเพิ่มขึ้น ราคาของลิกไนต์ไม่แพงกว่าฟืน
และคุณภาพไบยาที่บ่มด้วยลิกไนต์ก็ไม่ต่างไปจากการบ่มด้วยฟืนเท่าไร

6.2.2 ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

ในการผลิตไบยาทั้งสามพันธ์ุ ต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนผันแปร
ซึ่งได้แก่ ค่าแรงงาน ค่าวัสดุการเกษตร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไบยาสุพันธ์ุที่มีต้นทุนการผลิตสูงที่
สุดคือ ไบยาสุพันธ์ุเวอรจิเนีย แต่เป็นไบยาสุพันธ์ุที่ไม่มีปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ส่วนไบยาสุพันธ์ุ
ที่มีต้นทุนการผลิตสูงกว่ามูลค่าที่ขายได้คือไบยาสุพันธ์ุเตอร์กิช ส่วนไบยาสุพันธ์ุเบอร์เลย์ มี
ต้นทุนการผลิตต่ำกว่ามูลค่าที่ขายได้อยู่จำนวนเล็กน้อย ปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นมีสาเหตุ
จาก

1. ต้นทุนค่าแรงงานสูงและปริมาณการผลิตตามโควต้าไม่สอดคล้อง กับปริมาณการผลิต ณ จุดคุ้มทุน

ปัจจัยต้นทุนการผลิตที่สำคัญในการผลิตไบยาสุพันธ์ุเบอร์เลย์และ
พันธ์ุเตอร์กิช คือ ต้นทุนค่าแรงงาน ซึ่งแรงงานที่มีอยู่ในครัวเรือนไม่สอดคล้องกับปริมาณการ
ผลิต กล่าวคือ มีการใช้แรงงานในการผลิตมากเกินไป ทำให้ต้นทุนค่าแรงงานต่อหน่วยสูง
นอกจากนี้ปริมาณการผลิตที่ได้รับตามโควต้าจากโรงงานยาสูบไม่สอดคล้องกับปริมาณการผลิต
ณ. จุดคุ้มทุน โดยเฉพาะไบยาสุพันธ์ุเตอร์กิช ซึ่งปริมาณการผลิต ณ. จุดคุ้มทุนเป็นสิ่งที่บอก
ให้ทราบว่าไม่เกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากการผลิตในปริมาณนี้ ถ้าปริมาณการผลิตต่ำกว่า
ปริมาณการผลิต ณ. จุดคุ้มทุน แสดงว่ามีการใช้ต้นทุนการผลิตส่วนต้นทุนผันแปรสูงเกินไป
ก่อให้เกิดผลขาดทุน ซึ่งการผลิตไบยาสุพันธ์ุเตอร์กิชได้รับโควต้าการผลิตต่ำกว่าปริมาณ
การผลิต ณ. จุดคุ้มทุน รวมทั้งต้นทุนค่าแรงงานสูง จึงทำให้เกิดผลขาดทุน

ข้อเสนอแนะ

โรงงานยาสูบควรขยายโควตาการผลิตโดยกำหนดให้เท่ากับหรือมากกว่า ปริมาณการผลิต ณ. จุดคุ้มทุน โดยเฉพาะใบยาสูบพันธุ์เคอร์กีช และโรงงานยาสูบจะต้องหา ตลาดรองรับใบยาสูบส่วนที่เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งอาจจะกำหนดให้บริษัทเอกชนที่ทำการส่งออก รับ ซื้อใบยาสูบเพิ่มขึ้นบางส่วน พร้อมกับการขยายตลาดต่างประเทศให้มากขึ้นโดยขอความร่วมมือ จากหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ให้ช่วยเหลือในการหาตลาดใบยาสูบต่างประเทศ ถ้าโรงงานยาสูบไม่สามารถขยายโควตาการผลิต ได้ ก็ควรที่จะแนะนำให้เกษตรกรมีการใช้แรงงานที่เหมาะสมในการปลูกใบยาสูบเท่านั้นและ แรงงานที่เหลือควรนำไปในการผลิตอย่างอื่น เช่น การทอผ้า การจักสานต่าง ๆ เป็นการ ใช้แรงงานที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

6.2.3 ปัญหาด้านการตลาดและการใช้เงินทุน

เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายใบยาสูบและการใช้เงินทุนผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งปัญหาด้านการตลาดและเงินทุน มีดังนี้

1. ปริมาณการจำหน่ายบุหรี่ขยายตัวได้น้อย

ใบยาสูบเป็นวัตถุดิบหลักของอุตสาหกรรมบุหรี่ ถ้าอุตสาหกรรมบุหรี่ ขยายตัวได้น้อย ก็มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมใบยาสูบด้วย ซึ่งปริมาณการจำหน่ายบุหรี่ในปัจจุบัน ขยายตัวได้น้อย มีสาเหตุจากการที่หลาย ๆ ฝ่ายทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ของประชาชนได้ทำการต่อต้านการบริโภคบุหรี่โดยชี้แจงให้เห็นถึงอันตรายจากการสูบบุหรี่ การ ขึ้นค่าแสตมป์ยาสูบทำให้ราคาจำหน่ายบุหรี่สูงขึ้น ทำให้ผู้บริโภคหันไปหาสิ่งทดแทนอย่างอื่น และ บุหรี่ลักลอบจากต่างประเทศมีจำนวนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ถึงแม้บุหรี่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ก็ยังมีผู้นิยมบริโภคบุหรี่ในจำนวน ที่ไม่น้อย และรายได้ค่าแสตมป์ยาสูบจากการจำหน่ายบุรียังเป็นรายได้ที่สำคัญประเภทหนึ่ง รัฐบาลควรที่จะหาทางให้ผู้บริโภคบุหรี่กลุ่มนี้ บริโภคบุหรี่ที่ผลิตภายในประเทศให้มากขึ้น

พร้อมกับมีนโยบายปราบปรามทุพผลผลิตจากต่างประเทศให้เด็ดขาด โดยการเพิ่มพดงโทษให้มากขึ้น และเพิ่มภาษีในการนำเข้าทุพจากต่างประเทศ จะทำให้ทุพจากต่างประเทศลดน้อยลง ผู้บริโภคจะหันมานิยมบริโภคทุพที่ผลิตในประเทศมากขึ้น มีผลต่อราคาจำหน่ายทุพและปริมาณใบยาสูบ กล่าวคือ ราคาจำหน่ายจะไม่เพิ่ม มีการใช้ใบยาสูบในการผลิตทุพให้มากพอที่จะสนองความต้องการของผู้บริโภค ขณะเดียวกันโรงงานยาสูบควรคิดค้นทุพสูตรใหม่ที่มีสารนิโคตินต่ำ รสชาติเป็นที่นิยมของผู้บริโภค ก็จะทำให้แรงต่อต้านด้านสุขภาพจากเอกชนและรัฐบาลลดน้อยลง

2. การใช้เงินทุนของเกษตรกรโดยผิดวัตถุประสงค์

การผลิตใบยาสูบทั้งสามพันธุ์ โรงงานยาสูบโดยสถานียาสูบได้มีการแนะนำและควบคุม ตลอดจนถึงการติดต่อกู้เงิน โดยให้เกษตรกรทำการกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยประจำปี 2527/2528 แต่ในการกู้เงินเพื่อทำการผลิตใบยาสูบของเกษตรกรนั้น เกษตรกรกู้เงินในจำนวนที่เกินความจำเป็นในการผลิตใบยาสูบโดยกันจำนวนเงินที่กู้บางส่วน ไปซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ไปใช้จ่ายในการบริโภค ก่อให้เกิดภาระหนี้สินเกินความจำเป็น

ข้อเสนอแนะ

ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการใช้เงินกู้ของเกษตรกร โดยแบ่งออกเป็นงวด ๆ ได้แก่ งวดเพาะกล้า งวดการปลูก และงวดการเก็บเกี่ยวและบ่ม พร้อมทั้งจัดให้มีการอบรมในการใช้เงินกู้ของเกษตรกร เพื่อไม่ให้นำเงินเชื่อไปใช้ในการบริโภค

ปัญหาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้น ถ้าได้แก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ประกอบการแก้ไขปัญหาลงแล้ว จะมีผลทำให้อุตสาหกรรมยาสูบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีการผลิตครบทั้งสามพันธุ์ ขยายตัวได้มากขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของประชากรที่อยู่ในภูมิภาคนี้ให้สูงขึ้นด้วย